

Enheten för juridiskt verksamhetsstöd

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

Remiss - Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (SOU 2021:60)

Er beteckning: N2021/02580

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län avstyrker utredningens förslag vad avser de ändringar som föreslås i miljöbalken samt plan- och bygglagen. Skälen härför framgår nedan under respektive rubrik.

Länsstyrelsen i Stockholms län avstår från att lämna synpunkter avseende utredningens övriga förslag.

Synpunkter på utredningens förslag vad beträffar ändring i miljöbalken

Brister i förslaget som sådant

I det följande redogörs punktvis för de problem som länsstyrelsen ser med förslaget och utredningens motivering till detsamma.

- I utredningen anges (sid 511) att det upplevs som problematiskt att reglerna om strandskyddsdispens tillämpas restriktivt. Länsstyrelsen vill därvid framhålla att strandskyddslagstiftningen utgör en förbudslagstiftning vilken enligt både förarbeten och praxis ska ha en mycket restriktiv tillämpning. Att bestämmelserna om strandskydd tillämpas restriktivt är således helt i enlighet med dessa intentioner och det blir därmed motsägelsefullt att benämna detta som problematiskt i sig.

- Det presenterade förslaget riktar sig inte mot mikroföretag eller näringsverksamheter specifikt utan även mot privatpersoner. Detta innebär att konsekvensen av en ändring enligt förslaget skulle vara att stora möjligheter till undantag från strandskyddsreglerna ges för bl.a. privata bostäder, vilket inte synes rymmas inom utredningens uppdrag.
- Att förslaget anger att ”små” befintliga byggnader eller anläggningar ska få ändras samt att nya ”små” byggnader eller anläggningar ska få uppföras ger ett alltför stort tolkningsutrymme. I författningskommentaren nämns inget om vad som avses med ”små” i detta sammanhang. För att en bedömning ska kunna göras om förslagets konsekvenser måste förslaget förtydligas i denna del.
- Förslaget är formulerat så att undantag ges för byggnader och anläggningar som inte har ”uppenbar negativ betydelse för strandskyddets syfte.”. Det kan därvid konstateras att strandskyddet har två syften, ett allemansrättsligt och ett biologiskt. Det anges inte i utredningen vilket av dessa två syften som avses, eller om båda syftena omfattas.
- De åtgärder som enligt förslaget ska göras dispensbefriade är sådana som med dagens lagstiftning typiskt sett ges dispens med stöd av 7 kap. 18 c § 1 p miljöbalken. Förslaget innebär att bedömningen av om åtgärden kan vidtas eller inte lämnas till den enskilde istället för att göras inom ramen för en dispensprövning av behöriga myndigheter. Bedömningen av om en åtgärd har uppenbar negativ betydelse för strandskyddets syfte(n) eller inte får anses vara relativt komplicerad för den enskilde att göra. Detta innebär att förslaget riskerar att leda till en betydande rättsosäkerhet beträffande vilka åtgärder som kräver dispens och vilka som är dispensbefriade. Därmed ser länsstyrelsen risk för att de tillsynsåtgärder som kommer att vidtas i efterhand kommer att drabba den enskilde hårdare än om åtgärden hade prövats innan den vidtogs.

I utredningens författningskommentar (sid 512) anges bl.a. att ”företagen kommer att kunna välja utformningen och användandet av byggnaderna i fråga (...)”. Dock finns det inget förslag om att ändrad användning av en byggnad ska undantas från krav på strandskyddsdispens (jfr 7 kap. 15 § p 2 och 4 miljöbalken).

- Det kan även konstateras att förslaget inte innebär någon differentiering i förhållande till bebyggelse/exploateringstryck, eller liknande faktorer.

Parallella utredningar

Även om förslaget skulle omarbetas för att uppnå en bättre tydlighet och stringens gentemot utredningens uppdrag, anser länsstyrelsen att det är olämpligt att införa den föreslagna ändringen. Det kan konstateras att detta förslag tagits fram samtidigt som en genomgripande granskning av strandskyddslagstiftningen har genomförts. I kommittédirektiv 2019:41, vilket beslutades av regeringen den 4 juli 2019, gavs en särskild utredare uppdraget att föreslå författningsändringar och andra åtgärder som medför att strandskyddet görs om i grunden genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringstryck. I direktivet angavs bl. a. att det ska bli betydligt enklare att bygga strandnära i landsbygdsområden. Förslagen skulle också syfta till att dels förbättra förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringstryck, dels bibehålla eller om behov finns förstärka strandskyddet för att värna obrutna strandlinjer, den allemansrättsliga tillgängligheten och miljön i starkt exploaterade områden öka. Utredaren gavs även i uppdrag att beakta möjligheten till regelförenklingar.

Uppdraget redovisades i december 2020 i SOU 2021:78 ”Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd”, vilken sedermera genom beslut av regeringen den 11 november 2021 utmynnade i en lagrådsremiss, ”En ökad differentiering av strandskyddet”.

Det framgår inte om samordning har skett med denna utredning och dess förslag. Det saknas även en analys kring huruvida de förslag som arbetats fram i SOU 2020:78 uppnår de förenklingar för mikroföretagande som den nu aktuella utredningen syftar till eller inte. Som angetts ovan ingick det i utredningsdirektivet bl.a. att beakta möjligheten till regelförenklingar. Det förefaller olämpligt att så pass stora förändringar i strandskyddslagstiftningen som det trots allt är fråga om i båda utredningarna arbetas fram parallellt utan synbar samordning. Det finns inte heller i nuvarande förslag någon analys av hur det förslaget påverkar strandskyddets syften om det införs tillsammans med de förändringar som föreslagits i SOU 2020:78.

Mot den bakgrunden avstyrks förslaget.

Synpunkter på utredningens förslag vad beträffar ändring i plan- och bygglagen

Den ändring som föreslås i plan- och bygglagen är en följdändring som hänför sig till utredningens förslag till ändring i miljöbalken beträffande strandskydd.

Även 9 kap. i plan- och bygglagen har nyligen varit föremål för utredning. Det synes märkligt att i så nära tid föreslå en ändring som inte utretts i rätt sammanhang och där konsekvensanalys saknas.

Mot den bakgrunden avstyrks förslaget.

Synpunkter på utredningens förslag i övrigt

Länsstyrelsen ser positivt till den modernisering av språket som föreslås i bokföringslagen samt de förenklingar som avser arkiveringsreglerna och förtydligandet avseende kombiuppdrag för revisorer. De föreslagna ändringarna i bokföringslagen och aktiebolagslagen är även väl omhändertagna i stiftelselagen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Sven-Erik Österberg med jurist Shiva Norvad som föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även avdelningschef Helena Remnerud deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.